

שווה קריאה

שווה קריאה - על גברים, על נשים ועל השכלה

אפריל 2021

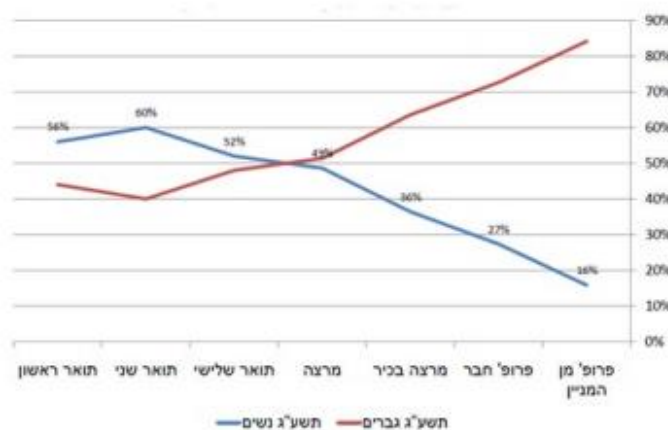
מאת: אושרה לרר-שייב

ממונה קידום שוויון בין המינים במערכת החינוך

oshrale@education.gov.il

נהוג לחשוב שבחברות מערביות עשירות גברים משכילים מנשים. למעשה, נשים משכילות יותר בכל שלבי ההשכלה – אחוז הזכאיות לבגרות גבוה יותר מאחוז הזכאים, אחוז המסיימות תארים ראשון, שני ושלישי גבוה יותר מאחוז המסיימים, כמו כן הישגי הנשים גבוהים יותר. אמנם [לגברים יתרון במקצועות המדע והטכנולוגיה](#), אך יש ממצאים המעידים שגם פער זה הולך ומצטמצם.

בסגל האקדמי, במשרות מרצים ומרצות ובדרגות הפרופסורה, [יש פער לטובת הגברים ההולך וגדל ומכונה "עקומת המספריים"](#). אם מקצוע ההוראה היה נכלל ב"עקומת המספריים", אז הפער היה גדול עוד יותר, המספריים היו "מתחדדים" 😊 והזווית שלהן הייתה מתקנה.

איור 1: "עקומת מספריים" מגדרים קבועה (נתוני ות"ת - זילברשץ, 2016).

[תוצאות מחקר פיזה בישראל](#) מראות כי בכל תחומי המבחנים - אוריינות מתמטית, מדעית ושפתית - ציוני התלמידות גבוהים מציוני התלמידים.

[מחקר של פרופ' טומס א. די-פרטה מאוניברסיטת קולומביה בארצות הברית ושל פרופ' קלאודיה בוכמן מאוניברסיטת אוהיו](#) בחן את השינוי בהשכלת נשים במשך המאה ה-20. לפי תוצאות המחקר, מאה זו ייחודית משום שאחוז הנשים בהשכלה עלה, והפער בין נשים וגברים התרחב. להלן תמצית הממצאים:

מתי התחיל הפער המגדרי?

מהמחקר עולה כי (רק) חלק מן הפער חדש. החוקרים מסבירים שבמשך כמאה שנה בנות מקבלות ציונים גבוהים יותר מבנים, אך רק משנות ה-70 החל להצטמצם הפער לטובת הנשים בכל הקשור

לאחוז בוגרי קולג'ים ואוניברסיטאות. במחקר נכתב: "במהלך שנות ה-60 היה מספר הגברים בני 26-28 בקרב בוגרי קולג' ואוניברסיטאות כפול ממספר הנשים. בין שנות ה-70 ל-2010 עלה אחוז הגברים בוגרי תואר ראשון רק בשבעה אחוזים, מעשרים אחוז לעשרים ושבעה, בעוד שאחוז הנשים בוגרות תואר ראשון שילש עצמו ועלה באותן שנים מ-ארבעה-עשר אחוז לשלושים ושישה אחוזים".

האם הפער המגדרי מיתרגם לשינויים בשכר?

עלייתן של נשים בזירת ההשכלה ובכל הקשור להשכלה לא מחקה את פערי השכר. נשים בעלות תארים ממשיכות להרוויח בממוצע פחות מגברים בעלי השכלה דומה, אבל היות שיותר ויותר נשים רוכשות השכלה ובעלות תארים, הן מרוויחות בממוצע יותר מעמיתיהן הגברים בעלי השכלה נמוכה יותר.

מה על בתי הספר לעשות?

החוקרים דוחים את ההשערה שהישגיהם הנמוכים של בנים נגרמים בשל סביבת לימודים "נשית" מדי. עוד הם טוענים כי התשובה אינה להפוך סביבה זו ידידותית יותר לבנים באמצעות מערכת, צוות או כיתות בגוון "גברי" יותר. **יתרה מכך, במחקר מצביעים על כך שבנים מגיעים להישגים גבוהים יותר דווקא בסביבה שבה יש יותר בנות, סביבה ששמה דגש גם על פעילויות העשרה, כגון מוזיקה ואמנות בנוסף להכונה לסטנדרטים אקדמיים גבוהים. לדבריהם, מה שעל הבנים ללמוד הוא שהכלכלה בימינו מתגמלת הרבה יותר הישגים אקדמיים ולא עבודות "צווארון כחול" הנתפסות כגבריות באופן מסורתי.**